

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Floremundi Raemundi V. Cl. Olim Consiliarii Regis
Galliarvm Ex Calviniano Catholici Synopsis Omnium hujus
temporis Controversiarum tam inter Lutheranos,
Calvinistas quam alios plurimos. Sive Historia ...**

Raemond, Florimond de

Coloniae Agrippinae, 1655

II. Ecclesiastici status in Polonia opulentia & dignitas.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10880

I. **F**ATENDVM omnino est, præter veritatem, quæ indiuidua Catholicæ Ecclesiæ est comes, ac propriam ipsius virtutem, Catholicæ religionis in Poloniæ regno conseruationem doctrinæ & sanctitati Episcoporum quorundam deberi: quorum multi animaduertentes, Pastorum in Germania secordia & veterno euenisse, vt tot lupi in ouile irruerint, etiam atque etiam super gregibus fidei suæ commissis vigilandum sibi statuerunt. Inter hos præcipui fuerunt, *Andreas Nesconius Episcopus Plocensis in Litunia, & Valerianus Episcopus Vilnensis: super omnes vero optimus ille & doctissimus Cardinalis Hosius per diu ac pernox quasi pro Ecclesiæ conseruatione excubabat.* Ad subleuandam vero tanti oneris magnitudinem, ministros fideles & industrios sibi accersuerunt, qui in partem curæ pro Dominico grege venirent, Patres nimirum Societatis Iesu, qui paucis annis, insigni fecunditate, vndecim Collegia & Residentias per Regnum illud periculis maximis inuolutum constituerunt, & magnum diuini verbi præconum, Confessorum & iuuentutis moderatorum numerum in aciem contra hæresin fugandam vndique & profugandam produxerunt, Catholicamque Ecclesiam sanctam rectam pluribus in locis conseruarunt. Auctoque subinde numero ad 1000. capitum censum, duas Prouincias Collegijs & Residentijs multiplicatis effecerunt.

II. Porro ad conseruationem veræ in Polonia fidei non parum momenta iutulerunt Ecclesiasticorum in eo regno, auctoritas & diuitiæ. Vix enim credi potest, quanta ibi Archiepiscoporum, Episcoporum, & aliorum Prælatorum tam quoad confederationes, quam quoad externas opes sit potentia. Atunt Gnesnensem Archiepiscopum quadraginta, Cracouiensem sexaginta, Posnaniensem quadraginta quinque ducatorum millia annua in censu habere, detractis sumptibus domesticis. Qui minimum quindecim ducatorum millia ex redditibus percipiunt. Gnesnensis certe, Leopoliensis, Cracouiensis, Plocensis, Vilnensis, Cuiuuiensis, singuli vltra quadragena ducatorum millia ex censibus annuis habent. Ex quo apparet, quomodo primitiua Ecclesia per paupertatem locupletata, & per vilitatem & humilitatem suam ad tantam dignitatem eleuata sit. Res omnes sua tempora habent & ætates. Et quemadmodum sub primis velat Ecclesiæ conabulis Christianorum templa admodum humilia & inornata, paulatim

vero amplissimis donarijs, & ad maiorem Dei honorem exquisito ornatu fuere instructa: sic Reges ac Principes terræ, postquam Christianæ religioni nomen deissent, nihil honorificentius sibi existimauerunt, quam ad Ecclesiæ pedes coronas suas deponere, & bona atque opes suas eius Præfultibus distribuere, vt tanto melius dignitatem suam tueri possint. Hoc quidem plerique omnes Christiani Imperatores, Reges & Principes, fecerunt; in primis vero Poloniæ reges, in quæ Ecclesiæ præfultum tanta est dignitas, vt etiam ab aduersarijs & inimicis summo honore afficiantur & demisse obseruentur.

Quo tempore Andegauensis ad Poloniæ capessendum regnum fuit accersitus, vidimus in Gallia Palatinos Cracouiensem & Drohicensem Trinitarios, Comitem item Tenchinesem & Palatinum Lublinensem Lutheranos, aliosque diversarum sectarum Magnates, Archiepiscopos & Episcopos summo venerationis cultu prosequentes, vt nesciam an maiora Catholicis honor ipsis potuerit exhiberi. Absente quidem Rege, aut interregni tempore penes Gnesnensem Archiepiscopum præcipua est potestas, cui Regni proceres non minus obediunt quam ipsi Regi. Singulari vero magnificentia exteriori omnes vtuntur. Qui minimum, centum equitibus, alij ducentis, trecentis, aut etiam quadringentis equitibus comitati incedunt: domi vero præcipuorum regni procerum ministerio vtuntur, immo nobilissima familia hæreditaria eiusmodi officia honori sibi ducunt. Quod si Protestantium aut Calvinistarum exemplo armis & vi Catholicam doctrinam propagare vellent, quantas, Deum immortalem, copias, vel contra omnes tam Regni quam ipsorum dignitati aduersantes & opibus insidiantes, omnes isti Archiepiscopi, Episcopi & Prælati contrahere & producere possent! Calumniantur quidem hanc potentiam Ecclesiasticis in personis Ministelli verborum, sed ita vt sperent eam in Ora sua deriuandam, aut abrogatam fores lupis ingressuris aperituram. Sed Opes istiusmodi & diuitiæ non minimum Ecclesiæ contra hostium assultus sunt propugnaculum, vti ipsa Germania suo comprobatur experimento.

III. De his memorabile in primis Philippi Gallorum Regis cui Augusti & Conquestoris ex merito fuit cognomen, dictum celebratur. Hunc Imperator Otho IV. cum Rex Angliæ & Comes